

AJUNTAMENT DE LES BORGES DEL CAMP

**Festa Major
en honor de la
Mare de Déu de la Riera
2009**

**Pregó
de Festa Major**

Vicenç Samsó Bonet

Ex-director de l'Escola Rocabrúna de les Borges del Camp

Les Borges del Camp 30-08-2009

Il·lm Sr. Alcalde,

Sres. regidores, Srs.regidors del Consistori, Presidents de les entitats, amics i amigues, borgencs i borgenques.

Abans de començar volia dir-vos que es una satisfacció per a mi poder fer aquest pregó de festes 2009 per dos motius: un el personal,és evident, Remarcant-vos que aquest privilegi que jo tinc ara ,molts de vosaltres també el teniu i molt més que jo! i que podríeu ser on jo sóc ara,doncs la majoria de vosaltres heu nascut i seguiu vivint al poble i jo no deixo de ser una persona arribada al poble,fa anys

I el segon motiu perquè em sento content es perquè amb la meva elecció heu valorat molt la feina dels mestres al poble.Que un mestre hagi rebut l'encàrrec de poder dirigir-vos les paraules del pregó de la Festa Major demostra que la valoració que en teniu de nosaltres els mestres es gran i és important i,des d'ara, us en dono les gràcies molt sincerament.

En aquests moments em sento portaveu, de tots els mestres que actualment hi ha i dels que han passat per l'escola durant aquests anys i em sento feliç per la invitació... pel que representa de reconeixement de la nostra tasca moltes vegades oblidada i desagraïda.

Aquesta invitació i aquesta felicitat la vull compartir amb tot el grup dels meus companys i companyes del col·legi,alguns d'ells presents en aquest acte i tots representats per la Maria Riera, actual directora.

.I us dic tot això, perquè m'agradaria que vosaltres,també, us féssiu vostra aquesta meva joia ,i que les meves paraules servissin perquè aquesta unió mestres-poble continués essent un dels eixos que dirigissin el present i el futur de Les Borges.De vosaltres i de nosaltres depèn.

Dit això he de parlar de Festa Major, quasi res!

Aquestes dues paraules i en majúscula - Festa Major- m'han fet venir les següents tres reflexions que voldria que compartíssiu amb mi

La primera

Jo entenc que la vida d'una persona en un poble , en una comunitat, en un grup de gent... està formada per una munió de petits detalls, petits moments, petites trobades que sumats van completant el trencacloques de la seva existència .Durant la vida has d'anar encaixant aquestes peces i així vas trobant-li sentit, fins que arriba el dia del teu comiat.Pot ser que aquest trencacloques l'hagis pogut completar o no,que no hagis pogut posar totes les peces...si és complet hauràs tingut una vida plena, emocionalment feliç,en canvi si te n'han faltat algunes perquè no les has trobat o no les has sabut encaixar bé no hauràs acabat de viure satisfet.

Es per això que durant la vida hem d'anar buscant les peces i encaixant-les una amb l'altra.

Una d'aquestes peces que conformen la nostra vida es la Festa... Recordo un text bíblic que diu :” hi ha un temps per a plantar i un per a collir, un temps per enrunar i un per a construir, un temps per a plorar i un temps per a riure, un temps per estar trist i un per a dansar...i tot es vida..no ho podem separar! Aquestes son les peces que hem d'encaixar!!

Què vull dir amb això? Que la Festa es una part important de la nostra vida i que l'hem de fer nostra, l'hem de viure, l'hem de saborejar, l'hem d'interioritzar, perquè forma part de nosaltres mateixos...si no ho fem així, si estem només d'espectadors, si mirem els toros des de la barrera... el trencaclosques quedarà incomplet. La vida serà incompleta, no serem feliços....Tindrem un espai buit...per tant **Hem de voler i aconseguir SER festa!** I Ser festa és molt més que **tenir** festa. Ja ho diem normalment: a Les Borges **ÉS** festa major ,no diem **TENIM** Festa major, perquè la Festa major no es té,.. **ES CELEBRA, ES VIU!!**

Entesa així , si un se sent poble en la Festa Major no es pot ser un mer espectador, no es pot ser només un consumidor de festa, s'ha de ser un **compromès** de la festa i aleshores la festa es farà de tots i serà de tots i per a tots.

Recordo en la meua vida que les festes que he conservat més i de les quals tinc més bon record de creixement personal són les que més m'he compromès, en dissenyar-les, en organitzar-les, en patir-les ,en col.laborar-hi, això es per mi viure la Festa!

Això que dic voldria ser un crit d'alerta per a tots però sobretot per a la gent jove...no deixem que altres foranis ens organitzin les festes, no deixem que decideixin per nosaltres,...fem-les a la nostra mida! Fem-les com nosaltres volem, fem-les néixer dels nostres valors! i no copiant estereotips vinguts de no se sap on i amb no se sap quins interessos ;! I.... per a fer això ens hi hem de comprometre! hem d'ofèrir-nos! hem de dedicar-hi un temps, hem de ser protagonistes..... si així ho feu veureu quina diferència hi ha entre ser part de la meua festa o només consumir la festa que me la donen ja feta!

Aquest viure la Festa tal com estic dient té un altre component: el social. **La festa s'ha de compartir!** La festa es plural!!..ha de ser més d'un el que celebri la festa...no té sentit una festa viscuda per un de sol, o per una família sola....la **festa feta vida** té un alt grau de comunió mútua ,de celebració social ,de traspàs d'alegria d'un a l'altre, de complicitat amb els altres, d'esforç compartit.....

Tornem al trencaclosques inicial, ens trobem que aquest” ser festa-fer festa” es una peça indispensable per gaudir d'una vida equilibrada emocionalment, Aquesta peça de la vida s'uneix a les altres peces per diversos costats, fa de clau de volta per a completar el dibuix sencer de la vida que vivim. Totes les altres peces-la tristesa, el treball, la família, els neguits, les vacances etc,...- la necessiten! Es una peça que solda, que uneix, que restaura, que retorna la vida al camí feliç!

En la meua feina de mestre una cosa que els dic als alumnes cada any es que...si fem esport, si anem de colònies, si sortim a un museu,... fem el que fem, **ho hem de fer TOTS** i ho hem d'aprofitar **TOTS!!** i ens ho hem de passar bé, **TOTS!!** I el que facin serà incomplet sinó ho gaudeixen tots! Si hi ha algú que no participa, que no juga, que no es relaciona a les colònies, el joc o el treball del museu o les colònies resten incomplets i per tant causen insatisfacció i no ens eduquen plenament.

....Si ens apliquem aquesta idea nosaltres els adults descobrim per tant que les altres persones esperen de tu la part de festa que els pots donar perquè s'ho passin bé, com tu esperes d'elles la part que et donaran per a assaborir la teua pròpia festa. Es una relació recíproca! Es una tasca col·lectiva. Els altres necessiten la meua peça per encaixar el seu trencaclosques, necessiten la meua festa per a poder fer la seua completa i jo necessito la que em donaran ells. I en un poble com el nostre encara més...ja que tots ens necessitem, i estem a prop pel que calgui, i durant la vida de cada dia compartim molts moments i per tant la festa, també cal que la fem junts!

Com a propòsit estaria bé que tots penséssiu: **què faré aquests dies perquè els del meu voltant puguin gaudir d'una festa plena, què vull fer perquè els amics, els veïns, els convilatans puguin festejar plenament?. Què esperen de mi?**

Actualment els models que ens porta la societat occidental on vivim són els de joventut, bellesa, atractiu, consum, individualitat....si t'atures però a pensar-ho això es incomplet, dins la societat, dins al poble, a més de joves, atractius, i consumidors també hi ha altres persones que no entren en aquests paràmetres i que també han de fer festa, també tenen dret a gaudir de la Festa, i que per tant esperen el meu ajut per compartir l'alegria d'aquests dies...em refereixo a, les persones grans, les persones soles, les que passen un mal moment, les malaltes, els nens i nenes....o no són també de Les Borges? La majoria de vegades elles no t'ho demanaran però per què no estem a l'aguait i les descobrim? Moltes vegades estan molt a prop nostre. Una encaixada, una salutació sincera, un donar les gràcies, una estona de conversa, un acompanyament, una invitació a un menjar o a un beure, o a un acte poden fer molt de bé....

Per tant, penso, que donarem ple sentit a la Festa, penso que a Les Borges serà Festa Major de veritat, si aquests grups de persones també poden ser partíceps dels actes festius. Que puguin veure que n'hi ha per a tots i que ells també compten. Perquè algú els farà arribar aquest alè festiu que aquest dies es respirarà pel poble. Els arribarà el caliu de la gent, podran tastar la felicitat.... Us invito a la reflexió i que cadascú decideixi com pot ajudar a fer festa a algú del nostre poble que ara i avui té menys possibilitats que nosaltres, a causa de la seua salut, de la seua edat, del seu moment de vida, de les dificultats econòmiques....Potser ens caldrà una mica de sacrifici per part nostra, potser ens haurem d'estar d'alguna cosa...però, no és veritat que altra gent també es van sacrificar abans per nosaltres? O encara s'estan sacrificant ara?

En segon lloc

Hauríem d'entendre la festa com un dels molts moments educatius de la vida. Els africans diuen que per educar un noi o noia es necessita tota la tribu. Aquí passa el mateix... perquè els nens i nenes, nois i noies puguin entendre què és la Festa Major, aquesta ha de ser educativa, l'han de veure educativa, que ajudi al seu creixement, que col·labori en el seu desenvolupament personal... no hi ha d'haver contradicció entre els valors que aprenen cada dia i els que viuran aquests dies de festa... per tant, el fet de ser educativa, és un valor, que, penso, s'ha de tenir en compte quan programem els actes de la Festa i també de quina manera nosaltres els vivim... no ens podem quedar només en el que més enlluerna, en el que està de moda, en el que hem fet cada any, s'han de revisar i reactualitzar els actes que formen el cor i l'embolcall de la festa perquè a més de portar alegria... eduquin. S'han de promocionar moments en què els petits i joves vegin i puguin dur a terme els valors que a l'escola, a la família, o en els grups de trobada juvenil es treballen: El respecte als altres, l'autocontrol en la despesa, en el menjar, en el beure, la convivència, la solidaritat, la conversa, la multiculturalitat, etc. valors que no cal dir-ho són la base de tota la vida i per tant també ho han de ser de la festa. I això no te res a veure a no poder passar-nos-ho bé... al contrari! Aquests dies són per a passar-nos-ho d'allò més bé però pensant que el del meu costat també i l'altre també s'ho han de passar bé, la qual cosa em farà donar compte que passar-m'ho bé jo no vol dir deixar anar tot el meu potencial sense fre i passar pel damunt de tot, ... sinó compartir, de veritat, amb els altres, la gran varietat d'actes i moments que ens presenta el programa.

Els nens i nenes haurien de veure en nosaltres grans una coherència de vida en moments de festa. A vegades costa, en un ambient festiu, mantenir l'equilibri entre el que es pot fer i el que, educativament, cal fer. Els nostres nens, nenes, nois i noies.. haurien de veure i aprendre que no es pot fer festa si es perden els límits... si es perd el control... si es perden les formes... no es pot fer bona festa si només disfruten alguns i altres no poden gaudir-ne... no es pot fer autèntica festa solitàriament l'hem de fer en grup. La festa ha d'enfortir els lligams humans que ens són necessaris per a la vida diària perquè al cap i a la fi La Festa Major és una fita important- però està inclosa en la vida quotidiana i aquesta és una vida de col·laboració no d'aïllament.

Per tant proposem-nos educar fent festa....

I en tercer lloc

No oblidem que la nostra Festa Major té un origen religiós cristià, en Els Goigs així ho canteu...

Sou de Les Borges la Patrona
l'altar teniu en un verger,
de llum i olor porteu corona
i us fa una coma de dosser;
per Vós rumbeja l'olivera

i el dret xiprer esperançador.
Mare de Déu de *la Riera*,
sigueu la nostra Mitjancera
davant de Crist nostre Senyor.

La festa va néixer en un ambient social determinat, en una época diferent de la nostra però s'ha mantingut perquè molts dels valors que la van fer néixer i que l'han fet perdurar encara perviuen, sigui la societat creient o plural. M'estic referint, entre altres, al compromís per l'altre, a la bona convivència, al respecte mutu, a la llibertat individual, a l'alegria i la tristesa compartida, a l'esforç del treball, a la tolerància... es a dir a tot allò que dóna sentit a la vida humana, que supera l'estadi pròpiament animal. Em refereixo... a totes aquelles altres peces del trencaclosques que hem d'anar trobant i encaixant i com en el joc, procurar que no ens en manquin per no viure insatisfets i no acabar el joc de la vida descontents. O, fins i tot havent perdut la partida.

I, em vull fixar només en una d'aquestes peces, en un d'aquests valors universals, **l'agraïment.... s'ha de ser agraït.** Darrera d'aquest programa de festes hi ha moltes hores de preparació, i moltes, a vegades, hores de nervis per si sortirà tal com ha de sortir, i d'inquietuds, i de maldecaps, i d'hores de son.....per tant les persones hem de ser agraïdes i fer arribar el nostre agraïment als que ho han preparat. No n'hi ha prou en assistir als actes, i pagar l'entrada, o comprar la llotja, les persones estem fetes de emocions i sentiments i unes paraules d'agraïment, de reconeixement per la feina feta, i de felicitació els que s'ho mereixen les han de sentir, i a més dites de cor, i amb la cara alegre, i sense vergonya... així es com ho ensenyem als nens i com hauríem de ser estrictes en el seu compliment. L'agraïment hauria de ser una norma de la vida diària del poble. I n'hi ha molts de moments per a mostrar als altres el nostre agraïment.

Vaig venir a les Borges per un any, vaig venir provisionalment per un any, i me n'hi he quedat 30..... 5 anys vivint-hi les 24 hores del dia, i 20 dirigint l'escola..... això deu voler dir alguna cosa

.....vol dir, en primer lloc, que m'hi he trobat bé, que l'equip de mestres ha estat el que jo volia, que la línia pedagògica de l'escola era la que jo volia desenvolupar, que els alumnes i les alumnes-molts aquí- omplíeu de sentit la meua vocació de mestre,... i després que els pares, els representants de l'ajuntament, i d'altres persones que teníeu relació amb l'escola quan vaig ser de director col.laboràrem colze a colze per a fer l'escola més arrelada al poble i al país, més ben atesa, més coherent amb els valors humans que defensàvem i procurant que sortíssin els alumnes el més ben preparats possible tant personalment com intel.lectualment, tant pel món del treball, de l'estudi i sobretot per a la vida... i hem compartit moltes hores junts, i hem parlat molt, i hem viscut molt: alegries, tristeses, sorpreses, inquietuds, desenganys, lluites.... Que junts ens feien superar-nos i ens feien més forts fins a poder aconseguir l'objectiu de fer de l'escola un dels referents del poble, i m'atreveixo a dir de la comarca i, modestament, penso que ho hem, entre tots, aconseguit, I això que s'ha aconseguit no s'ha de

perdre,s'ha de continuar ara reforçant i adobant amb l'esforç de cadascú, corrin els temps que corrin i bufin els vents que bufin,la llavor està arrelada amb força ara necessita l'ajut de tots per continuar creixent.

Per què ho dic ara això? Senzillament perquè en la meua vida peces importants del meu trencaclosques estan lligades a les vostres,les tenim en comú, ja sigui com a alumnes, ex alumnes, pares, mares,avis,àvies,persones de L'AMPA,del Consell Escolar.....

la relació i tracte es més profund com més temps passes amb una persona...la nostra fa trenta anys que dura, fa molt de temps que ens coneixem i amb una mirada o una paraula sabem què volem dir..

És per això,per aquesta complicitat que va néixer i creix des de fa trenta anys, que vaig acceptar fer aquest pregó...per amistat amb el Joaquim i el Ramón que m'ho varen oferir però també com a demostració de la meua voluntat de seguir formant part del poble, des de la tasca que,com a mestre, tinc encomanada a l'escola, i com a agraïment pels anys que he pogut viure amb vosaltres i per tot el que m'heu ensenyat.

Voldria acabar amb un desig i que tothom se'l fes seu...

L'educació es el pal de paller que ho aguanta tot ,i **tots i sempre** eduquem...com he dit abans ,en la Festa també ;!!i si es la Festa Major més encara. Després d'aquesta festa ens hauríem de preguntar en què hem millorat com a persones respecte a la de l'any passat?Quins actes ens han educat més? Quines situacions educatives he experimentat durant els actes de la festa Major?

Penso que la Festa Major en honor de la Mare de Déu de la Riera ha durat tants anys no només pels actes que es fan...balls,exposicions, futbol, diables,sardanes,...etc.etc.que estan molt bé...sinó pel caliu amb què la viviu la gent que hi sou, per l'acolliment que noten els forasters quan arriben,per això hi ha gent que repeteix i aquest acolliment i aquest caliu neixen de ser persones, i a ser persona s'hi arriba sent ben educats intel·lectualment,emocionalment i socialment, i això es tasca de la familia,de l'escola,i de tota la tribu....de tot el poble....i no té fi...però es el llegat que hem de deixar a les noves generacions...tot altre llegat que els deixem es efímer...ja ho diu l'aforisme"si un té gana i li dones un peix demà tornarà a tenir gana...ensenyà'l a pescar i es podrà defensar!...educa'l

Per acabar em ve a la memoria un relat que li va ocórrer a Martin Luther King...diu que un dia estava en un local a punt de fer una conferencia..i va fer apagar els llums...va agafar el micro i va dir...Algú pot il.luminar-nos?.....ningú va fer-ho....ho va repetir...i res....a la tercera ell agafa el seu encenedor i l'encén i diu: aquesta petita llum ens serveix per alguna cosa?...la gent va respondre que no..doncs ara agafeu el vostre encenedor i enceneu-lo tots junts...poc a poc cadascú va encendre el que portava i la sala es va il.luminar Ara sí –van dir!!!!

Doncs la vida del poble i la Festa Major ha de ser així ,entendre que la llumeta de cadascú es necessària per a que tot surti bé en tots els aspectes,que tothom és necessari.

.... acabo amb unes breus paraules d'un poema del nostre Miquel Martí i Pol dedicat als pobles..diu:

El poble és el meu esforç i el vostre esforç
Es la meva veu i la vostra veu..
El poble es tu i tu i tu
I tota altra gent que no coneixes
I els teus secrets
I els seus secrets.....

Que tingueu una bona festa major en honor a la Mare de Déu de la Riera,ben completa, ben educativa i que en pugui gaudir tothom sense excepció !

Us ho desitjo de cor

Vicenç Samsó

Les Borges 30 d'agost 2009